

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

05-02-2013

Orienteringsnotat vedrørende status på indsatser i 2012 under handleplanen for seksuel sundhed

Sagsnr.
2012-183693

Sundheds- og Omsorgsudvalget tiltrådte den 28. april 2011 en plan for seksuel sundhed for perioden 2012-2014. Sundheds- og Omsorgsudvalget orienteres hermed om status på de væsentligste indsatser under handleplanen i 2012 og status på den nye strategi om en ændret organisering på området.

Dokumentnr.
2013-107635

Handleplan for seksuel sundhed

Sagsbehandler
Susanne Juul Rohmann/
Luise Moustgaard
Frandsen

København har et stort antal unge, som dyrker usikker sex og smittes med klamydia. Københavns Kommune er den kommune med den højeste forekomst af klamydiatilfælde, især blandt de 15-29-årige. I 2011 var der 3.612 tilfælde af klamydia blandt unge i kommunen. I København er der desuden en større andel af etniske minoriteter fra områder, hvor risikoen for smitte med hiv er høj, og en større andel af mænd, der har sex med mænd, end i resten af landet. Hos netop disse to målgrupper er der en relativt større risiko for at være smittet med hiv, uden at vide det, end hos den øvrige befolkning.

Handleplanen for seksuel sundhed tager afsæt i netop de udfordringer, der er i København. Formålet med handleplanen er at opspore hiv-smitte blandt særlige risikogrupper, samt at oplyse om og forebygge seksygdomme blandt unge. I det første år med handleplanen er der gennemført en lang række forebyggende tiltag inden for tre overordnede indsatser: ”Supplerende seksualundervisning til elever i 6.-10. klasse”, ”Seksuel sundhed blandt unge, der er gået ud af folkeskolen” samt ”Opsporing af hiv-smittede og/eller syfilis-smittede i særlige risikogrupper”. Den konkrete udførelse af indsatserne i handleplanen for seksuel sundhed varetages af Sex & Samfund og AIDS-Fondet.

Status for handleplan for seksuel sundhed 2012

Størstedelen af delmålene for 2012 er blevet indfriet, og det kan generelt konstateres, at indsatserne har effekt og lever op til selve formålet med handleplanen.

Supplerende seksualundervisning til elever i 6.-10. klasse

Skoler i København tilbydes supplerende seksualundervisning for elever i 6.-10 klasse. Undervisningen varetages af Sex & Samfunds underviserkorps, der benytter metoden ung til yngre undervisning. Målsætningen for 2012 var, at 5.000 elever skulle modtage supplerende seksualundervisning. I 2012 har 4.639 elever i 6.-10 klasse modtaget supplerende seksualundervisning.

I 2012 har været særskilt fokus på at få flere privatskoler med mange elever med etnisk minoritetsbaggrund til at benytte tilbuddet om supplerende seksualundervisning. Privatskolerne har imidlertid ikke

CPL Sekretariatet

Rådhuset 102
1599 København V

E-mail
ZP53@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290809

www.kk.dk

taget imod tilbuddet i 2012. På trods heraf fortsættes indsatsen i 2013, da unge med etnisk minoritetsbaggrund har et særligt behov for seksualundervisning, fordi deres vidensniveau om prævention og seks sygdomme er relativt lavt.

Kommunens 10. klasser har ligeledes været et særligt fokusområde, fordi der ikke er krav om obligatorisk seksualundervisning i 10. klasse. Cirka 35 % af kommunens 10. klasser har taget imod tilbuddet. Der vil være et fortsat fokus på seksualundervisning til 10. klasse i 2013, fordi de unge tilkendegiver, at de i undervisningen har fået ny viden om uønsket graviditet, prævention og seks sygdomme.

Derudover er der udarbejdet en vejledning, med det formål at støtte lærere og sundhedsplejersker i at tænke seksualundervisningen bredt fra 0.-9. klasse. I 2013 evalueres skolernes brug af vejledningen.

Seksuel sundhed blandt unge, der er gået ud af folkeskolen

Handleplanens indsatser til unge, der har forladt folkeskolen, består af et tilbud om seksualundervisning varetaget af Sex & Samfunds underviserkorps og et tilbud om gratis klamydiahjemmetest.

I alt har 2.400 unge i alderen 16-29 år modtaget seksualundervisning, hvilket er en fordobling sammenlignet med 2011. Det skyldes, at det er lykkedes, at få de almene gymnasier og hf til at benytte seksualundervisningstilbuddet. Det har været sværere at nå de unge uden for uddannelsessystemet med tilbuddet. I 2013 vil der derfor blive lagt flere ressourcer i at nå de unge på væresteder, bosteder, institutioner og sprogskoler, så tilbuddet også når de mindre ressourcestærke unge.

Tilbuddet om gratis klamydiahjemmetest er effektivt i forhold til at opspore unge, som er smittet med klamydia. Det vurderes på baggrund af, at 41 unge blev testet positiv for klamydia ud af de 465 unge, der havde indsendt deres prøve. Det giver en positiv rate på 8,8 %, hvilket er højere end positivraten i Danmark generelt, som i 2011 lå på 7,8 %. Tilbuddet om gratis klamydiahjemmetest er også effektivt i forhold til at få unge mænd til at lade sig teste for smitte med klamydia.

Opgørelserne for 2012 viser, at der er lige mange kvinder og mænd, der er blevet testet, mens erfaringerne fra de praktiserende læger er, at flere kvinder end mænd får foretaget en klamydiatest.

I alt har 767 unge fået tilsendt en klamydiahjemmetest i Københavns Kommune 2012, mod 535 unge i 2011.

Opsporing af hiv-smittede og/eller syfilis-smittede i særlige risikogrupper

Det målrettede arbejde med at opspore hiv-smittede og syfilis-smittede blandt mænd, der har sex med mænd og i etniske minoritetsgrupper fra højrisikoområder, foregår i AIDS-Fondets klinik og via opspørgende arbejde, hvor målgrupperne færdes. De konkrete

delmål for antallet af gennemførte tests og opsporing af smitte er stort set indfriet i 2012, og det indikerer, at indsatsen når ud til de rigtige målgrupper. Samtidig er antallet af personer, der testes i klinikken, steget, siden indsatsen startede op i 2006. Målgruppernes tilbagemelding er, at kvaliteten af tilbuddet er god, og at anonymitet, central beliggenhed og et hurtigt svar er vigtige årsager til at lade sig teste i klinikken.

Tabel 1: Oversigt over gennemførte tests og test-positive udfald i 2012

	Mænd sex med mænd	Mål 2012	Etniske minoritetsborgere	Mål 2012
<i>Antal gennemførte tests:</i>				
Hiv-tests	862	700	145	110
Syfilistests	862	700	67	55
<i>Antal opsporede hiv-smittede og syfilis-smittede (udfald af testene):</i>				
Hiv positive	7	8	2	1
Syfilis positive	31	15	0	2

Kilde: AIDS-Fondets statusrapport for 2012

Tabel 1 viser, at der i 2012 er fundet i alt ni hiv-positive. Det svarer til, at 1 % af de testede er hiv-positive. Til sammenligning er 0,5 % af testene på landsplan hiv-positive.

Som supplement til klinikken i AIDS-Fondet, hvor målgrupperne selv møder op i klinikken for at blive testet for hiv og syfilis, er der gennemført 16 on-site test-sessioner i miljøer, hvor mænd der har sex med mænd færdes. Endvidere er der gennemført 430 opøgende samtaler med etniske minoritetsborgere med det formål at oplyse om testmuligheder og tilbyde on-site hiv- og syfilistest.

Status på ny strategi om ændret organisering

Ved årsskiftet 2012 fusionerede STOP AIDS, Hiv-Danmark og AIDS-Fondet til én organisation under den samlede betegnelse AIDS-Fondet. Både før og efter fusionen har samarbejdet været positivt, og synergien mellem HIV/AIDS indsatserne har været god. Fusionen har medført én indgang, som har gjort koordineringen mellem kommunen og AIDS-Fondet lettere.

Videre proces

Primo 2014 forelægges Sundheds- og Omsorgsudvalget en status for indsatserne under handleplan for seksuel sundhed samt forvaltningens anbefalinger til, hvad der bør ske med indsatserne for at fremme den seksuelle sundhed i København, når handleplanen udløber ved udgangen af 2014.